

הַלְבוֹת שַׁבָּת

יש בכללן חמש מצוות, שתי מצוות עשה ושלוש מצוות לא תעשה, וזה הוא פְּרָטֶן: (א) לשבת בשביעי. (ב) שלא לעשות בו מלאכה. (ג) שלא לענש בשבת. (ד) שלא לצאת חוץ לגבול בשבת. (ה) לקדש היום בזכירה.

ובאור כל המצוות האלו בפרקים אלו.

פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

השביטה וכלליה

מצות השביטה

א שְׁבִיטָה בַשְּׁבִיעִי מִמְּלָאכָה - מְצוֹת עֲשֵׂה, שְׁנַאָמֵר: "וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִשְׁבֹּת" (שמות כג, יב; לד, כא). וְכָל הָעוֹשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה - בְּטֹל מְצוֹת עֲשֵׂה וְעֵבֵר עַל לֹא תַעֲשֶׂה, שְׁנַאָמֵר: "לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה" (שם כ, ט; דברים ה, ג). וּמֵהָ הוּא חֵיב עַל עֲשִׂית מְלָאכָה? אִם עֲשֵׂה בְּרִצּוֹנוֹ בְּזִדּוֹן - חֵיב כֶּרֶת; וְאִם הָיָה שֵׁם עֲדִים וְהִתְרַאָּה - נִסְקָל; וְאִם עֲשֵׂה בְּשִׁגְגָה - חֵיב קָרְבַּן חֲטָאת קְבוּעָה.

ב כָּל מְקוֹם שְׁנֵאמַר בְּהִלְכוֹת שַׁבָּת שֶׁהָעוֹשֶׂה דָּבָר זֶה חֵיב - הָרִי זֶה חֵיב כֶּרֶת; וְאִם הָיָה שֵׁם עֲדִים וְהִתְרַאָּה - חֵיב סְקָלָה; וְאִם הָיָה שׁוּגֵג - חֵיב חֲטָאת.

ג וְכָל מְקוֹם שְׁנֵאמַר שֶׁהָעוֹשֶׂה דָּבָר זֶה פְּטוּר - הָרִי זֶה פְּטוּר מִן הַכֶּרֶת וּמִן הַסְּקָלָה וּמִן הַקָּרְבָּן, אֲבָל אָסוּר לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ דָּבָר בַּשַּׁבָּת, וְאָסוּרוֹ מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים, הַרְחָקָה מִן הַמְּלָאכָה. וְהָעוֹשֶׂה אוֹתוֹ בְּזִדּוֹן - מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת. וְכֵן כָּל מְקוֹם שְׁנֵאמַר 'אֵין עוֹשִׂין כֶּךָ וְכָךְ' אוֹ 'אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֶּךָ וְכָךְ בַּשַּׁבָּת' - הָעוֹשֶׂה אוֹתוֹ דָּבָר בְּזִדּוֹן מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת.

ד וְכָל מְקוֹם שְׁנֵאמַר 'מִתֵּר לַעֲשׂוֹת כֶּךָ וְכָךְ' - הָרִי זֶה מִתֵּר לְכַתְּחִלָּה. וְכֵן כָּל מְקוֹם שְׁנֵאמַר 'אֵינוֹ חֵיב כְּלוּם' אוֹ 'פְּטוּר מְכֻלוּם' - אֵין מִכֵּין אוֹתוֹ כְּלָל.

דבר שאינו מתכוון

ה דְּבָרִים הַמִּתְרִין לַעֲשׂוֹתָן בַּשַּׁבָּת, וּבְשַׁעַת עֲשִׂיתָן אֲפָשֵׁר שְׁתַּעֲשֶׂה בְּגִלְגָּלָן